

Roubert Lafont

Li Maires d'Anguilas

C.I.E.L. d'Oc

Centre International de l'Écrit en Langue d'Oc

3 Place Joffre, 13130 Berre L'Étang

<http://www.lpl.univ-aix.fr/guests/ciel/>

I

Lo barquet resquilha sus l'aiga. Lo buta Bajòca amb sa partega que vai tafurar dins la nita dau fons. Li sanhas dins aqueste canton de l'estanh son pas estadas dalhadas pèr la sega d'estiu. Una pradariá verda de fuelhas sus li cambas secas s'espandís a vista d'uelh bolegant si floquets jovenets, e l'aiga sema dins li traçats lusís qu'embòrnha. Lo solèu monta, s'entènd plus ges lo zonzon di moissaus. L'òme se lèva la masqueta de gaza. Ara que l'aiga se fai mai vesedoira e passa au rosat dins l'abrivament dau navegar. A cada còp de la barra la nau pichòta quilha un pauc lo nas e lampa mai. Darrier, de bofigas vènon crebar a la susfàcia, sa poison d'odor gatilha li narras. Passa una sèrp en morrejant. Lo còs longanha fai si zigazagas dins lo triangle de lutz que tirassa. I a plus que lo tombar di granolhas pèr menar de bruch. Ges d'aucèu. Lo butòr s'es taisat. Dempuèi un moment tanbèn s'ausís plus la manada.

Bajòca tira la barra e la pauza dins la barca. S'assèta. Cuba l'espandida di sanhas. En octòbre que li getèlas drechas auràn passat li dos mètres e que li fuelhas començaràn de tombar, que tot s'enjaunirà, anarà demandar a la Comuna de Vauverd. Parlan que balharàn aquesta an de 30 a 40 francs dau paquet, e coma eu, Bajòca, se sèga au volam li setanta dins la jornada, tant de sòus que farà... S'ajaça e se destibla. Lo solèu montat naut li caufa sa cara, una cara rasposa de terralha que tres annadas de vènt salat an cuecha e cavada de rugas. Se sènt lèst a dormir. Se revira, lo menton sus la fusta, li genolhs dins l'aiga qu'a pas agotada.

Sota l'aiga i a mond que viu. E mai pudènt e boleguiu. Lis erbas s'emmentèlan d'un mosit blanc que se i estacan de vermes menuts coma de fius d'aranhas. Li tèstas d'ases trefolisson sus la plaça, a milierats. Li maires d'anguilas tiran drech coma de mecanicas, butadas pèr si bacèus de pautas. Lo pus polit son aquesti castèus grandàs de poiridier, verds, blaus e jaunes amb de colors ò de rebats de seda, nadaires dins la palun bassa d'estiu coma de nívols dins lo cèu. Amb lo bot de la partega Bajòca ne paufica un, lo pallèva. Mai fòrça l'aiga es pas qu'una traça de gruma que degolina. Dins l'aiga un fube de bestiaris s'esfolís au mitan d'una nèbla. Espèra que la nèbla s'esvanesiga. Doçament puèi bolega lis estendars enaigats, i dona lo balanç. Sus una cana de longor lo poiridier bala. De formas s'òrlan, se desfan. Bajòca ritz solet de jogar coma un minòt. Aqueli nivolàs, li dròlles dison que son li nis di maires d'anguilas. Manda la man, aganta l'insècte, dur mai qu'un còdol e negre. La babaròta de la palunalha, lo ditic Ferotja, un pauc esfriosa de son viure tan quichat dins lo mofle. Se noirís di cadavres di bestietas mòrtas, de tot çò que l'a quitat la vida. Li caçaires sabon pron que fau pas laissar una fouca tombada dins l'aiga : dins una mejorà li maires d'anguilas l'aurián roseizada mai qu'a mitat, entamenant pèr lo dessota. E mai espèran pas totjorn qu'aquò siá pèr morir. Un còp, dins un bocau d'aiga, coma un enfantàs, Bajòca aviá agut mes de granolhas. I apondeguèt quauqui ditics. Mai de lònga li granolhas rebalavan un insècte penjat a l'arpion.

Passa lo Mut dins un barquet. Bajòca sap qu'es lo Mut. L'aviá vist que venia dau